

Elävien merilohien ja -taimien pyydystäminen ja ylisiirto lijoella vuonna 2025

Mkh 10.02.2025

PPL/82/02.04.03/2025

Selostus asiasta

Pohjois-Pohjanmaan liitossa käynnissä olevan Lohi Iijokeen 2 -hankkeen toimenpiteitä ovat mm. smolttien seurantatutkimus Livojoella/Iijoen Haapakoskella, smolttien vedenalainen kameraseuranta Haapakoskella, smolttien alasvaellusreitien kehittäminen Haapakoskella, nousukalojen ja smolttien ylisiirrot, pienpoikasten istutusohjelman laadinta sekä pienpoikasten istutukset.

Nousukaloja pyydetään vuonna 2025 kahdella tavalla: rysillä Iijokisuun merialueella ja kalasydänkalatiellä Raasakan voimalaitoksella. Nousukalojen ylisiirroilla tuetaan jokeen leimautuneiden lohi- ja meritaimenkantojen syntymistä. Tämä hankinta koskee rysillä tapahtuvaa pyyntiä ja kalojen ylisiirtoa.

Tarjouskilpailu on ehdollinen: Hankinta toteutetaan vain, mikäli Voimalohi Oy on saanut lainvoimaisen ylisiirtoluvan 25.5.2025 mennessä ja valtuuttanut hankintayksikön (Pohjois-Pohjanmaan liitto) vastaamaan Iijoen nousukalojen ylisiirroista vuonna 2025. Lisäksi hankinta toteutetaan vain, mikäli hankintayksikkö katsoo ylisiirtoluvan lupaehdot kohtuullisiksi toimenpiteen kustannusvaikutusten kannalta. Lopullinen kustannustaso määräytyy työstä aiheutuvien kiinteiden kustannusten, ylisiirrettyjen kalamäärien sekä Ruokavirastoon toimitettujen kalamäärien perusteella.

Kyseessä on kansallisen kynnyksarvon mahdollisesti ylittävä hankinta. Palveluntuottajan valintaa varten käynnistetään kilpailutus HILMA-järjestelmässä. Tarjouksen valintaperusteena on kokonaistaloudellinen edullisuus halvimman hinnan perusteella.

Tehtävään kuuluu mm.:

- Elävien, hyväkuntoisten lisääntymisikäisten merilohien ja -taimien (enintään 300 kalaa, arvio: 240 kalaa ylisiirtoihin ja 60 kalaa näytekaloina) hankkiminen kalastajien avulla Iijoen alaosalta ja terminaalialueelta vuonna 2025 touko–kesäkuun aikana siten, että naaraiden määrä on hieman suurempi kuin koiraiden. Tavoitteena on aloittaa ylisiirrot mahdollisimman aikaisin toukokuussa.
- Kalojen toimittamisesta sopiminen kalastajien kanssa ja kalastajien veneissään tarvitsemien elävien kalojen kuljetussäiliöiden, happipullojen ja säiliöiden hapetukseen liittyvien tarvikkeiden järjestäminen kalastajille.
- Näytekalojen toimittaminen Ruokaviraston kalatautitutkimukseen ylisiirtoluvassa määritellyllä tavalla. Kalojen välivarastointi on Iin Ranta-Kestilän emokala-allasalueella.
- Ruokavirastoon toimitettavien rasvaevällisten lohien päiden talteenotto ja kalojen otoliittien irrotus sekä suomunäytteen otto.
- Vuokrasopimuksen neuvottelemine ja tekeminen Ranta-Kestilän kala-allasalueesta Etelä- ja Pohjois-Iin jakokuntien kanssa, allasalueen päivystys sekä ylisiirrettävien kalojen vastaanotto, hoito ja hoitopäiväkirjan pito.
- Eläinlääkärin tarkastuskäyntien järjestäminen Ranta-Kestilän allasalueelle ennen kalojen lastaamista kuljetusauton säiliöihin.
- Kalojen kuljettaminen ammattitaitoisesti asianmukaisella elävien kalojen kuljetuskalustolla lijoelle ja Livojoelle. Kalojen vapautuspaikat ovat: Kipinän Vuormankosken yläosa (Iijoki),

Kurenkoski (Iijoki), Yli-Kurki, Tipparinne (Iijoki), Vääräkoski (Livojoki) ja Rytinkikosket (Livojoki). Edellä mainittujen vapautuspaikkojen lisäksi meritaimenia voidaan erikseen sovittaessa ylisiirtää ja vapauttaa lijoen alajuoksulla sijaitsevaan Martimojokeen. Kalakuljetuksista on pidettävä päiväkirjaa (esim. istutuspöytäkirjalomake: pvm., kalalaji, kalan paino, sukupuoli, vapautuspaikka, kuljettaja, vastaanottaja).

- Raportointi. Ylisiirron loppuraportti, listaus Ranta-Kestilään ja Ruokavirastoon toimitetuista kaloista sekä ylisiirron kuljetus- ja vapautuspäiväkirjat tulee luovuttaa Pohjois-Pohjanmaan liitolle viimeistään 31.8.2025.

Valmistelija

Projektipäällikkö Mirko Laakkonen, p. 040 685 4036

Maakuntajohtajan esitys

Maakuntahallitus päättää, että Pohjois-Pohjanmaan liitto käynnistää ”Elävien merilohien ja -taimienien pyydystäminen ja ylisiirto lijoella 2025” -toimenpiteen hankinnan. Kilpailutus tehdään HILMA-järjestelmässä.

Päätös